

j a a r v e r s l a g

Stichting Participatiefonds
voor het Onderwijs

1 januari 2002 - 31 december 2002

Participatiefonds

INHOUD

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Inleiding.....	7
Kengetallen	9
Resultaat.....	10

JAARREKENING

Balans	11
Rekening van baten en lasten	12
Toelichting op de balans.....	13
Toelichting op de rekening van baten en lasten	18
Accountantsverklaring	20

HET VERSLAG VAN WERKZAAMHEDEN 2002

1. INLEIDING	21
1.1 Instrumenten.....	21
1.2 Premies	22
1.3 Gemoedsbezwaarden.....	25
1.4 Zelfstandig wachtgeldbeleid	25
1.5 Controle Participatiefonds	25
2. INSTROOMBEPERKING	26
2.1 Reglementen Participatiefonds.....	26
2.2 Instroomtoets	27
2.2.1 Aantallen instroommeldingen.....	27
3. UITSTROOMBEVORDERING	33
3.1 Activeringsbeleid	33
3.2 Activeringsbeleid in het verslagjaar	33
4. PERSONEELSBELEID EN MOBILITEITBEVORDERING	34
4.1 Regioadviseurs.....	34
4.2 Opheffen van friscities: de onderwijsvacaturebank.....	35
4.3 Kompas.....	35
4.4 Clientenplatform.....	35
5. COMMUNICATIE	36
5.1 Internetsite.....	36
5.2 Rjentree	36
5.3 Verkoop producten.....	36
5.4 Reeks Vf/Pf.....	36
5.5 Helpdesk Vf/Pf.....	36
6. BEZWAAR EN BEROEP	39
6.1 Commissie bezwaarschriften	39
6.2 De bezwaarschriften	40
6.2.1 Aantallen.....	40
6.2.2 Frequentie.....	40
6.2.3 Onderwerpen.....	41
6.3 De beroepschriften.....	42
6.4 Intern Klachtrecht.....	42
7. HET ALGEMEEN BESTUUR, HET DAGELIJKS BESTUUR EN DE (INTERNE) ORGANISATIE	45
7.1 Samenstelling Algemeen Bestuur.....	45
7.2 Samenstelling Dagelijks Bestuur.....	46
7.3 Samenstelling Interne organisatie	46
8. ADRESSEN	47

COLOFON

UITGAVE

Stichting Participatiefonds

ILLUSTRATIES

Marc Donkers, Schimmert

VORMGEVING

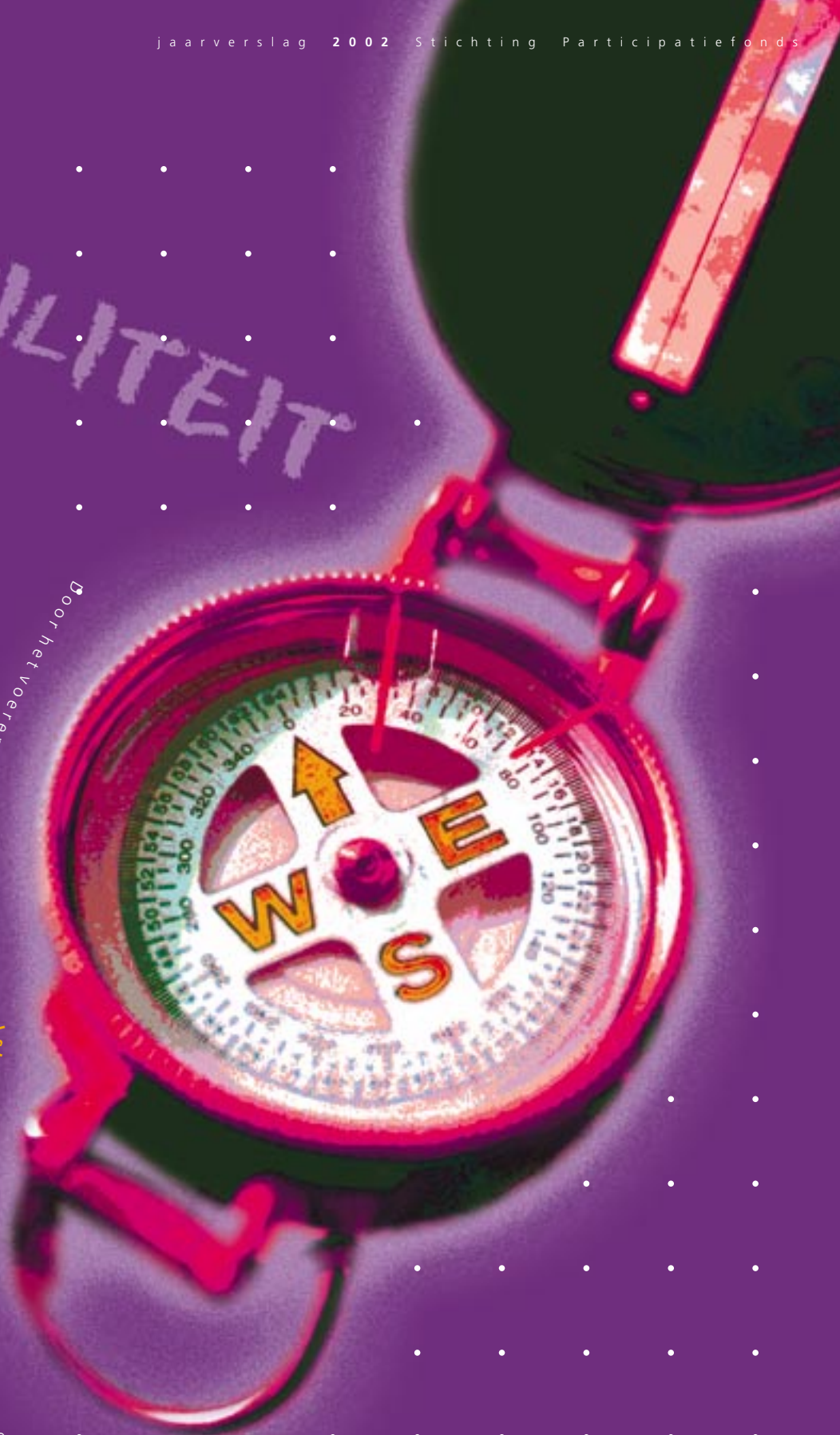
ARC vormgeving, Schimmert

DRUKWERK

Valkdruk, Valkenburg

MOBILITEIT

Door het voeren van integraal **personeelsbeleid** komt de mogelijkheid tot mobiliteit van personeel beter van de grond.

VERSLAG VAN HET BESTUUR

INLEIDING

In de wet, die de instelling van het Participatiefonds (per 1 augustus 1995) regelt, is bepaald dat 5 jaar na de oprichting een evaluatie plaats dient te vinden naar de doeltreffendheid en effecten van de werkzaamheden van het fonds. Dat evaluatierapport is in 2002 opgesteld door twee externe onderzoeksbureaus. De belangrijkste beleidsmatige conclusies luiden:

- De instroomtoets van het Participatiefonds heeft duidelijk bijgedragen aan de beperking van de instroom in het wachtgeld;
- Voor het bevorderen van de uitstroom uit het wachtgeld zijn er duidelijk aanwijzingen dat de inspanningen van het Participatiefonds hun invloed hebben gehad. Het Pf heeft bijgedragen aan een mentaliteitsverandering waardoor wachtgeld niet langer als iets onvermijdelijks en onomkeerbaars wordt beschouwd;
- Via voorlichting en ontwikkeling van instrumenten heeft het fonds bijgedragen aan meer mobiliteit in de onderwijssector.

Het behoeft geen betoog dat die conclusies het bestuur van het Participatiefonds tot tevredenheid hebben gestemd. De eerlijkheid gebiedt echter te zeggen dat de onderzoekers ook wel enkele kritische noten kraken. Zo kwalificeren zij de procedures rond de instroomtoets als bureaucratisch en tijdrovend en bepleiten zij een meer proactieve houding van het fonds bij het bijdragen aan de oplossing van het probleem van de personeelstekorten.

Het is hier niet de plaats om inhoudelijk uitgebreid op die kritiek in te gaan. Wel is het van belang er op te wijzen dat wat op de één als bureaucratisch en tijdrovend overkomt, door een ander als een teken van zorgvuldigheid, behoorlijk bestuur en duidelijkheid (m.b.t. de te hanteren spelregels) kan worden aangemerkt.

Het zou al te gemakkelijk zijn om het bij die constatering te laten en het evaluatierapport verder een plaatsje in de onderste la te geven. Dat is dan ook niet de weg die het bestuur van het fonds heeft gekozen. Steeds als de regelgeving in het bestuur aan de orde is, wordt ook aandacht besteed aan de administratieve lasten die het scholenveld worden opgelegd. Dat was in het verleden al zo, en zal in de toekomst – mede naar aanleiding van dit rapport – zo mogelijk nog meer prioriteit krijgen. In dat verband hebben zich in en na het verslagjaar al twee belangrijke ontwikkelingen voltrokken. De reglementen (waarin ook de instroomtoets is vervat) zijn qua vormgeving en structuur ingrijpend herzien, waardoor de leesbaarheid en hanteerbaarheid duidelijk is verbeterd.

Daarnaast heeft het bestuur het groene licht gegeven voor de ontwikkeling van een “elektronische instroomtoets”, een internettoepassing waarbij besturen de ontslagmelding via elektronische weg kunnen opstellen en (op termijn) aan het fonds toesturen.

De tevredenheid van het bestuur met de conclusies van het evaluatierapport strekt zich niet uit tot de blik in de toekomst die de onderzoekers hebben geworpen. Een afbouw van het Pf ligt in de rede, stelt het rapport met weinig omhaal van woorden. Verwezen wordt daarbij naar de voortgaande deregulering en decentralisatie die op gespannen voet zou staan met de verplichte aansluiting bij het Participatiefonds. Gezien het goede functioneren van het Participatiefonds in de afgelopen jaren zou het eerder in de rede gelegen hebben om aan te geven op welke punten het beleid en de regelgeving van het fonds aanpassing behoeven aan de veranderde omstandigheden. Daarvoor is blijkbaar niet gekozen.

Wel worden er enkele mogelijke toekomstige scenario's geschetst, waarbij echter volstrekt niet duidelijk wordt gemaakt of, en zo ja in welk opzicht daarin beter wordt gepresteerd dan door het Participatiefonds.

Voor zover het bovenstaande de indruk wekt dat het bestuur van het fonds koste wat kost vast wil houden aan de huidige structuur, dan moet dat beeld onmiddellijk worden rechtgezet. Het Participatiefonds is een middel en geen doel. Het is zowel een middel om de werkloosheidsuitgaven in totaliteit zoveel mogelijk te beperken als een middel om (grote, deels onbeïnvloedbare en onverwachtse) financiële risico's voor individuele schoolbesturen te verevenen. Daarnaast is het Participatiefonds het instrument van de aangesloten schoolbesturen en de werknemersorganisaties om de reïntegratie van werklozen zo doeltreffend en efficiënt mogelijk te organiseren.

Verlangd mag worden dat iedere andere structuur die eventueel in de plaats komt van het Participatiefonds, in dat opzicht even goed of beter presteert als het huidige fonds. Daarbij moet niet alleen worden gekeken naar de risico's m.b.t. werkloosheidskosten, maar ook in een bredere context naar andere ontwikkelingen. Gedoeld wordt op het wetsontwerp waarin de verplichte aansluiting van het Voortgezet Onderwijs bij het Vervangingsfonds wordt opgeheven. Dat wetsontwerp bevat eveneens het voorstel om de bovenwettelijke werkloosheidskosten te decentraliseren naar de individuele onderwijsinstellingen. Naar verluidt is er een nota van wijzigingen op dat wetsontwerp in de maak waarbij de verplichte aansluiting van de instellingen in het Voortgezet Onderwijs bij het Participatiefonds komt te vervallen.

Er kan dan voor individuele instellingen een cumulatie van risico's ontstaan die de financiële draagkracht verre te boven gaat. Opmerkelijk is dat het funderend onderwijs hier een voortrekkersrol gaat vervullen ten opzichte van de marktsector, waar de werkloosheidskosten immers worden verevend via bedrijfstakfondsen en een algemeen werkloosheidsfonds.

Al jaren lang is de financiële situatie van het fonds gezond, zo ook in het verslagjaar. Overleg met het ministerie heeft geresulteerd in een meerjarenakkoord, op grond waarvan de reserves ten behoeve van onderwijsdoelen kan worden ingezet.

Dr. G.J. van der Top
voorzitter

KENGETALLEN

	ULTIMO 2002	ULTIMO 2001	ULTIMO 2000
DEELNEMERS AANGESLOTEN BIJ HET PARTICIPATIEFONDS:			
(aantallen volgens BRIN)			
- Bevoegde gezagsorganen	2.198	2.350	2.570
- Onderwijsinstellingen	8.481	8.625	8.823
- Onderwijsondersteunende instellingen	75	92	82
Premiepercentages			
Primair onderwijs (PO)	1,43	1,88	2,08
Voortgezet onderwijs (VO), incl. Centrale Diensten	3,78	3,99	4,15
OBD/WOV PO	2,34	2,34	2,37
Opslagpercentages			
Primair onderwijs (PO)	1,40	1,85	2,05
Voortgezet onderwijs (VO), incl. Centrale Diensten	3,56	3,77	3,92

RESULTAAT

Over de periode van 1 januari 2002 tot en met 31 december 2002 heeft de Stichting Participatiefonds per saldo een positief resultaat behaald van bijna € 40 miljoen.

De specificatie luidt als volgt:

	x € 1.000,00
Participatiefonds activiteiten	39.886
Participatiefonds uitvoering	(640)
Totaal resultaat	39.246

Het resultaat is volledig toegevoegd aan de reserves.

In het in april 2003 afgesloten meerjarenakkoord tussen het Bestuur van het Participatiefonds en de minister van OCenW, is overeengekomen de reserves ultimo 2002 in het schooljaar 2003-2004 af te bouwen tot 5% van de gemiddelde jaaromzet. Deze 5% is in totaal € 9 miljoen en wordt gebruikt als solvabiliteitsbuffer. Ter vermijding van mogelijk tijdelijke insolventie wordt een aanvullende reservebuffer gehanteerd van € 5 miljoen.

Ten opzichte van het jaar 2001 – toen er een positief resultaat werd behaald van ruim € 4,069 miljoen – is het resultaat over 2002 beduidend hoger. Er is echter sprake van een vertekend beeld omdat het resultaat over 2001 sterk beïnvloed werd door enerzijds een overschotbesteding aan het scholenveld van € 22,700 miljoen en anderzijds een dotatie aan het Vervangingsfonds van € 15,882 miljoen. Exclusief de overschotbesteding en de dotatie was het resultaat 2001 € 42,651 miljoen.

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2002 alle bedragen x € 1.000,00

	31/12/02	31/12/01		31/12/02	31/12/01
Activa			Passiva		
Langlopende vorderingen			Reserves		
Vorderingen	18.151	11.345	Participatiefonds activiteiten	99.263	59.377
			Participatiefonds uitvoering	689	1.329
				99.952	60.706
Vlottende activa					
Kortlopende vorderingen			Langlopende schulden		
Debiteuren	4.227	4.791	Solvabiliteitsbuffer	11.037	11.037
Vorderingen Min. OCenW	-	9.215	Schulden Min. OCenW	4.148	4.492
Overige vorderingen	108	703		15.185	15.529
	4.335	14.709			
Liquide middelen			Kortlopende schulden		
Rekening-courant ABP	2.726	80.971	Crediteuren	8.875	4.358
Deposito's u/g	104.002	3.142	Schulden Min. OCenW	381	381
Overige geldmiddelen	18	22	Overige schulden	4.839	29.215
	106.746	84.135		14.095	33.954
Totaal	129.232	110.189	Totaal	129.232	110.189

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

OVER DE PERIODE 1 JANUARI 2002 T/M 31 DECEMBER 2002

Alle bedragen x € 1.000,00

	1 jan 2002	1 jan 2001
	t/m	t/m
	31 dec 2002	31 dec 2001
OPBRENGSTEN		
Premies	180.975	183.995
Overige opbrengsten	8.091	7.853
	189.066	191.848
KOSTEN		
Uitkeringen en overige programmakosten	147.107	146.604
Dotatie aan Vervangingsfonds	-	15.882
Uitvoering en overig apparaat	2.713	2.593
	149.820	165.079
Overschotbesteding	-	22.700
RESULTAAT	39.246	4.069

STELSELWIJZIGING

Tot en met 31 december 2001 werden negatief getoetste aanspraken als vordering op de minister geactiveerd. Ultimo 2001 is gebleken dat deze vorderingen niet altijd invorderbaar waren. In 2002 is als gevolg hiervan € 3,3 miljoen aan niet inbare vorderingen afgeboekt. Vanaf 1 januari 2002 worden alleen de daadwerkelijk ontvangen negatief getoetste uitkeringsbedragen in de jaarrekening verantwoord.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

31-12-2002

31-12-2001

LANGLOPENDE VORDERINGEN

Vorderingen

- te vorderen van de Stichting Vervangingsfonds	18.151	11.345

Hiervan betreft € 13,6 miljoen een achtergestelde lening ter financiering van Arbocontracten voor schoolbesturen. Deze lening waarop geen rentekosten in rekening gebracht worden dient uiterlijk voor 1 januari 2006 afgelost te worden. De overige € 4,5 miljoen betreft een achtergestelde lening ter financiering van Arboconvenanten. Deze lening verstrekt in 2000 waarop eveneens geen rentekosten in rekening worden gebracht moet binnen een termijn van vijf jaar en uiterlijk voor 1 januari 2006 terugbetaald worden.

VLOTTENDE ACTIVA

KORTLOPENDE VORDERINGEN

Debiteuren

- te vorderen premies Participatiefonds	79	298
- te vorderen wachtgelden PF-sector	4.148	4.493
Totaal	4.227	4.791

Vorderingen Ministerie van OCenW

- te vorderen van Ministerie van OCenW	-	9.215

Overige vorderingen

- te vorderen interest	108	105
- te vorderen ESF subsidie	-	598
Totaal	108	703

LIQUIDE MIDDELEN

Rekening-courant ABP

Via deze rekening-courant vindt de in- en excasso met betrekking tot de activiteiten van het Participatiefonds plaats. De tegoeden zijn direct opeisbaar en zijn rentedragend.

Deposito's u/g

Dit betreft per ultimo 2002 drie deposito's; de rentevergoeding bedraagt respectievelijk 2,82 %, 2,92 % en 3,15%.

Overige geldmiddelen

Postbankrekening inzake Participatiefonds	18	22

Het saldo op de vermelde Postbankrekening betreft het direct opeisbaar tegoed bij de Postbank N.V.

PASSIVA

2002

2001

RESERVES

Participatiefonds-activiteiten

Deze reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de participatiefonds-activiteiten.

De reserve wordt gemuteerd met het aan de participatiefonds-activiteiten toe te rekenen resultaat over boekjaar 2002.

Het verloop van de reserve is als volgt:

Saldo begin boekjaar	59.377	54.771
Resultaat boekjaar	39.886	4.606
Saldo einde boekjaar	99.263	59.377

Participatiefonds uitvoering

Deze reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de participatiefonds uitvoering. De reserve wordt gemuteerd met het aan de participatiefonds uitvoering toe te rekenen resultaat over boekjaar 2002.

Het verloop van de reserve is als volgt:

2002

2001

Saldo begin boekjaar	1.329	1.866
Resultaat boekjaar	(640)	(537)
Saldo einde boekjaar	689	1.329

LANGLOPENDE SCHULDEN

Solvabiliteitsbuffer

Door de Staat der Nederlanden is eenmalig een bedrag ter grootte van € 11,037 miljoen beschikbaar gesteld als buffer voor solvabiliteit of liquiditeit. Deze buffer dient afzonderlijk in de jaarrekening van het Participatiefonds tot uiting te komen, zoals vermeld in de beheersovereenkomst tussen het Ministerie van OCenW en de Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs.

Ter financiering van de debiteuren van het Participatiefonds heeft het Participatiefonds een lening van het Ministerie van OCenW ontvangen. Op deze lening wordt afgelost indien het debiteurensaldo met meer dan 5% afneemt. Over het jaar 2002 wordt hierdoor een bedrag van € 0,344 miljoen afgelost.

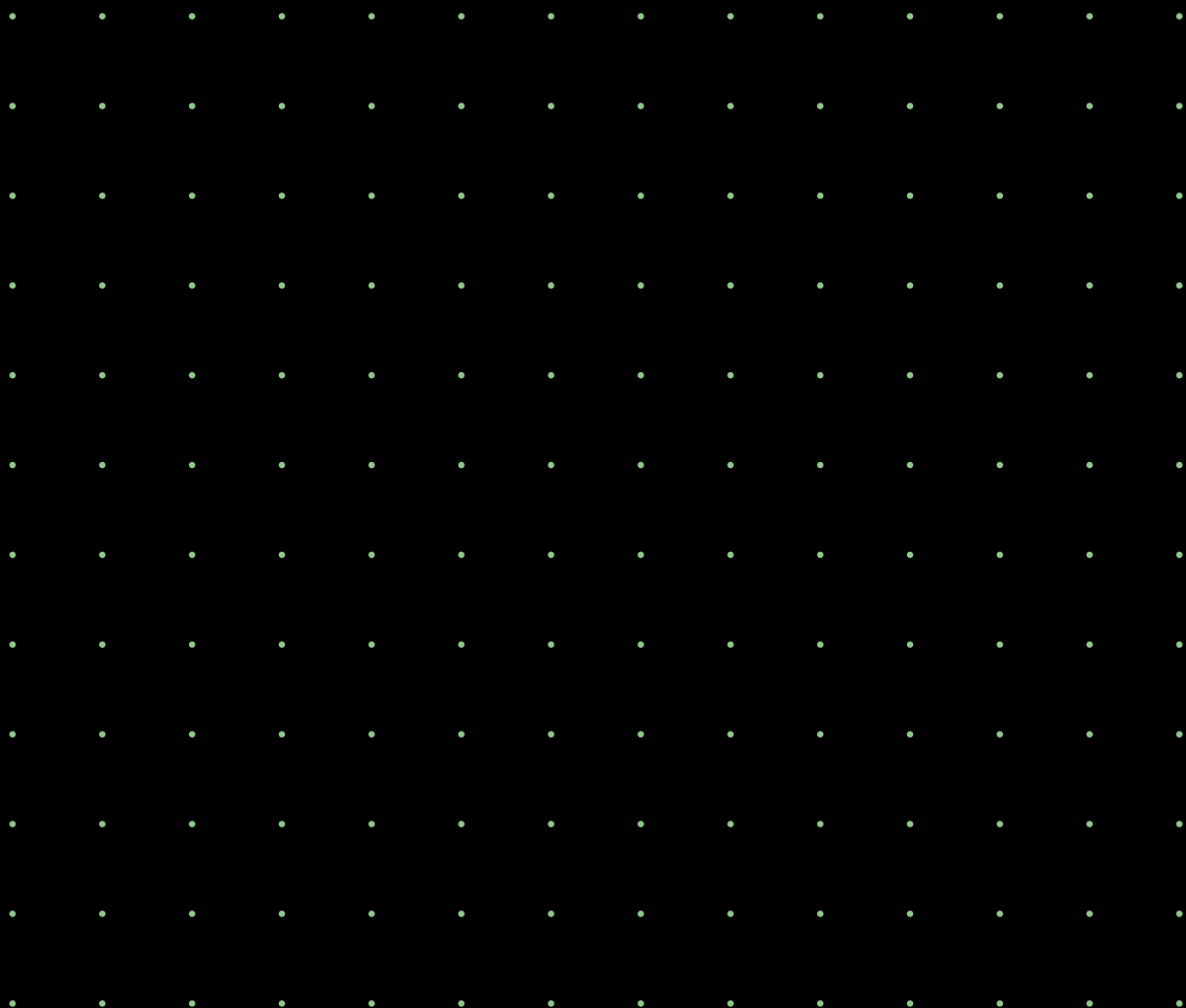
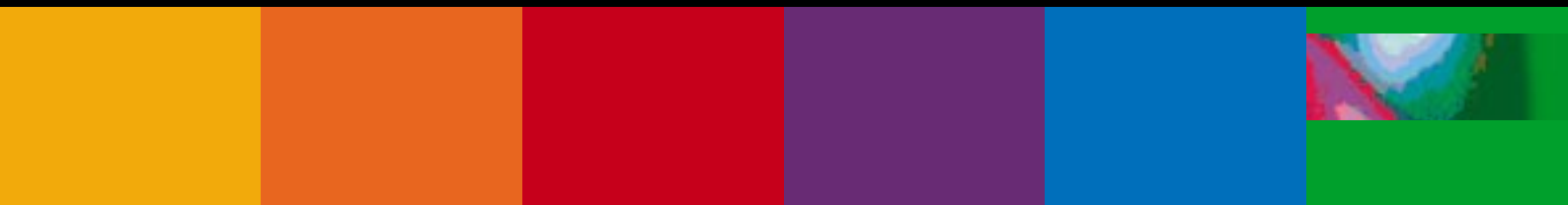
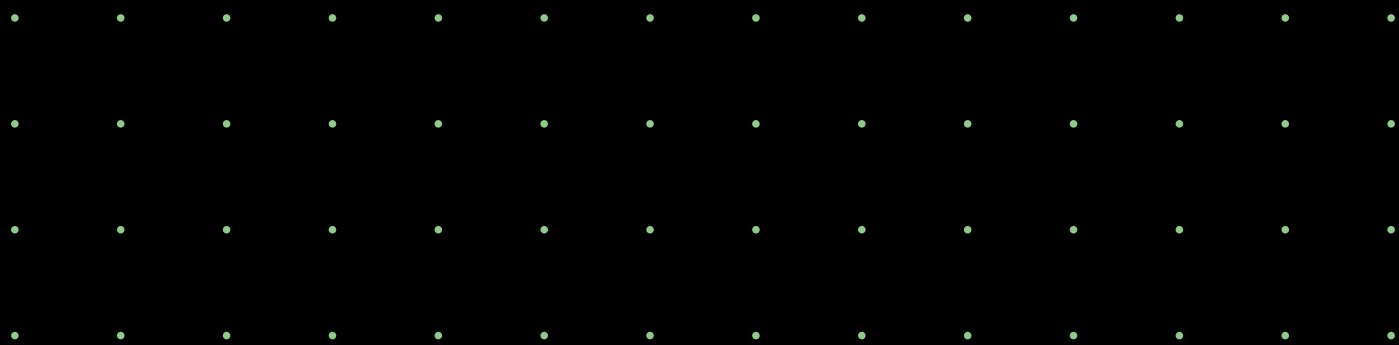
Schulden Ministerie van OCenW

- te betalen aan Ministerie van OCenW	4.148	4.492

PERSONEELSBELEID

De **professionele** organisatie voert tegenwoordig een integraal personeelsbeleid. Ook in het onderwijs is het een bekend begrip geworden.

31-12-2002

31-12-2001

KORTLOPENDE SCHULDEN**Crediteuren**

Schulden inzake :		
- Declaratie WW, BWOO en BBWO*	7.625	3.085
- Declaratie suppletie-uitkeringen *	1.250	1.273
Totaal	8.875	4.358

* Betreft november, december en 13e maand en een achterstallige declaratie WW uitkeringen bij samenloop met WAO van € 2,3 miljoen. De declaraties zijn eerst in 2003 ontvangen en afgewikkeld.

Schulden Ministerie OCenW

- te betalen aan Ministerie van OCenW	381	381

Overige schulden

- te betalen aan OCenW	344	5.486
- afrekening BVE/ LNV	-	2.578
- afrekening UWW	(910)	(2.859)
- te betalen uitvoeringskosten (1)	897	812
- te betalen facturen (1)	4.508	498
- restitutie overschot	-	22.700
Totaal	4.839	29.215

Ad (1): Dit betreft facturen die betrekking hebben op 2002 maar die in 2003 zijn afgewikkeld..

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met de besturen, die participeren in het zelfstandig wachtgeldbeleid (ZWB), is overeengekomen dat de door hen betaalde basispremie zal worden gerestitueerd indien en voor zover die premie niet noodzakelijk is voor de financiering van wachtgelders van deze besturen. Deze restitutie heeft over de jaren 1997 tot en met 2002 nog niet plaatsgevonden. Het Participatiefonds beschikt nog niet over voldoende informatie om de omvang van een mogelijke restitutie te bepalen. Hierom is voor de ze post geen voorziening in de jaarrekening opgenomen.

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN

OPBRENGSTEN

	2002	2001
Premies		
Verdeling per sector:		
PO	71.267	77.724
VO	109.708	106.271
Totaal premies	180.975	183.995
Overige opbrengsten		
Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:		
Subsidies Arbeidsmarktbeleid activiteiten	3.239	3.176
Eindafrekening ESF-subsidies	-	(498)
Rentebaten bank/giro PF	2.779	3.118
Rentebaten werkkas PF	122	151
Onttrokken aan premie-opbrengsten	1.951	1.906
Totaal overige opbrengsten	8.091	7.853
Totaal	189.066	191.848

KOSTEN

	2002	2001
Uitkeringskosten		
Uitkeringskosten WW, BWOO en BBWO		
PO	57.515	59.830
VO	64.375	71.059
Negatief getoetsten PO	(909)	(79)
Negatief getoetsten VO	(77)	(822)
Totaal uitkeringskosten	120.904	129.988
Programmakosten		
Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:		
Suppletie	16.011	12.856
Programmakosten Arbeidsmarktbeleid	6.894	3.760
Eenmalige afboeking negatief getoetsten	3.298	-
Totaal programmakosten	26.203	16.616
Dotatie aan Vervangingsfonds	-	15.882
Uitvoering en overig apparaat	2.713	2.593
Totaal	149.820	165.079

Gebeurtenissen na balansdatum

In april 2003 heeft het bestuur een akkoord bereikt met het Ministerie van OCenW over meerjarenafspraken ten aanzien van de voeding van het Participatiefonds (PF) met ingang van het schooljaar 2003 -2004. In het meerjarenakkoord is afgesproken dat de reserves van het PF in het schooljaar 2003-2004 worden afgebouwd tot het niveau van 5% (€ 9 mln) van de gemiddelde omzet van de laatste 3 jaar. Vanaf dat moment kent de solvabiliteitsbuffer een bandbreedte van 1 tot 5% van dit gemiddelde. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat ultimo het boekjaar de solvabiliteitsbuffer op het niveau van het midden van de bandbreedte in stand blijft. Mocht tijdens het boekjaar blijken dat het exploitatieresultaat buiten de overeengekomen bandbreedte zal komen dan worden premie- en opslagpercentage (zo nodig tussentijds) aangepast. Ter vermijding van mogelijk tijdelijke insolventie wordt een aanvullende reservebuffer van € 5 miljoen gehandhaafd.

ACCOUNTANTSVERKLARING

Accountants
Kantoren Parkweg
Parkweg 22
Maastricht
Postbus 1864
6201 BW Maastricht

Tel: (043) 3513513
Fax: (043) 3513510
www.deloitte.nl

**Deloitte
& Touche**

Datum
30 juni 2003

Behandeld door
W.S.P. Moonen RA

Kenmerk
03.370

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2002 van Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2002 en van het resultaat over 2002 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Deloitte & Touche
Accountants
Voor deze:

W.S.P. Moonen RA

Deloitte
Touche
Tohmatsu

Deloitte & Touche Accountants is een Maatschap van besloten (beroeps)vennootschappen.

HET VERSLAG VAN WERKZAAMHEDEN 2002

1. INLEIDING

De kerntaken van het Participatiefonds zijn het beheer en het terugdringen van het beslag op het wachtgeld in het Primair en Voortgezet Onderwijs (PO en VO). In dit verslag van werkzaamheden wordt gerapporteerd over alle activiteiten die het fonds in 2002 heeft ondernomen om invulling te geven aan die doelstellingen.

Dit inleidende hoofdstuk geeft aan welke instrumenten het Participatiefonds hiervoor benut. Tevens wordt de premiestelling van het fonds in ogenschouw genomen. En komen het zelfstandig wachtgeldbeleid, de ontheffing van de verplichte aansluiting bij het fonds en de controle van het fonds aan de orde.

In de daarop volgende hoofdstukken wordt gedetailleerd ingegaan op de verschillende beleidsinstrumenten die het fonds inzet. Tenslotte komen bezwaar en beroep en bestuur en interne organisatie van het fonds aan de orde.

1.1 INSTRUMENTEN

Onderwijsinstellingen in het PO en VO zijn zelf verantwoordelijk voor de door hen veroorzaakte werkloosheidskosten, tenzij het Participatiefonds die kosten vergoedt. Het Participatiefonds heft een premie van de onderwijsinstellingen ten behoeve van de financiering van de werkloosheidskosten die ten laste van het fonds komen. Om te kunnen bepalen of het fonds tot vergoeding van deze kosten over kan gaan, dienen onderwijsinstellingen voorgenomen ontslagen aan te melden bij het Participatiefonds. Met behulp van de in de reglementen van het fonds uitgewerkte instroomtoets wordt bepaald of het fonds de kosten overneemt, dan wel dat deze ten laste blijven van de desbetreffende onderwijsinstelling. De instroomtoets is het belangrijkste preventieve instrument dat het fonds hanteert om werkloosheidskosten te voorkomen. Daarnaast onderneemt het Participatiefonds verschillende activiteiten in het kader van personeels- en mobiliteitsbeleid om onderwijsinstellingen te ondersteunen in hun beleid om ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen.

Ook met het inzetten van preventieve instrumenten zal er altijd sprake zijn van instroom in het wachtgeld. Daarom heeft het fonds voor de herintreding van wachtgelders op de arbeidsmarkt een sluitende aanpak ontwikkeld. Deze aanpak noemen we het activeringsbeleid.

1.2 PREMIES

De premies van het Participatiefonds worden per schooljaar per soort onderwijs vastgesteld. De premies worden uitgedrukt in een percentage van het coördinatieloon sociale verzekeringen van alle bij het bevoegd gezag in dienst zijnde personeelsleden (met uitzondering van de vervangers). Onderstaand overzicht betreft de verschillende premiepercentages per schooljaar, met daarbij een specificatie waarbij wordt opgemerkt dat de totale premie in de regel is opgebouwd uit een basispremie en een aanvullend verschuldigde premie. Bevoegde gezagsorganen die hebben gekozen voor deelname aan het zelfstandig wachtgeldbeleid betalen uitsluitend basispremie.

Schooljaar 2001-2002	Basispremie	Aanvullende premie	Totale premie
Primair onderwijs	1,35	0,73	2,08
Voortgezet onderwijs	3,18	0,97	4,15
Schoolbegeleidingsdiensten	2,37		2,37
Centrale diensten	*		*

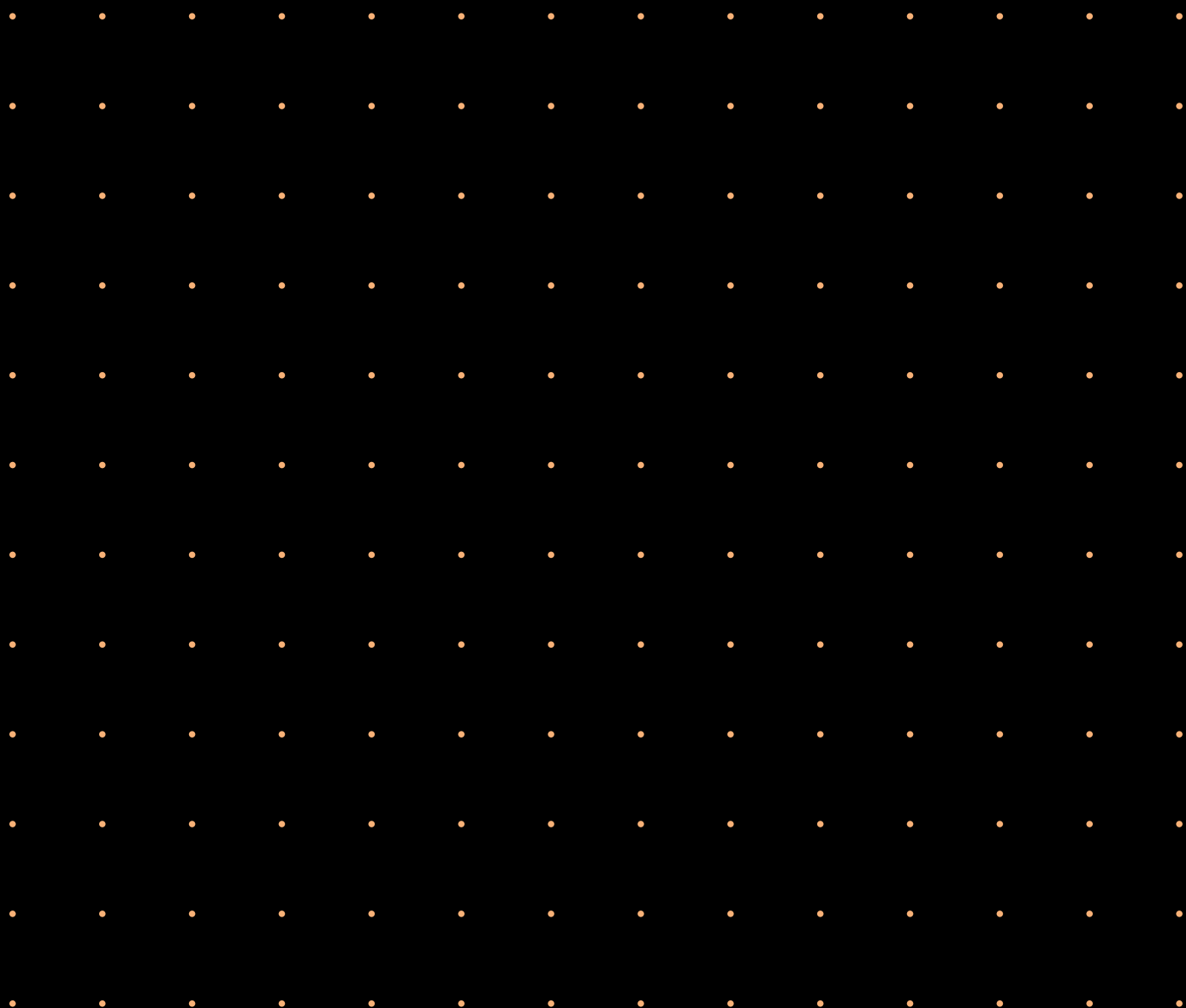
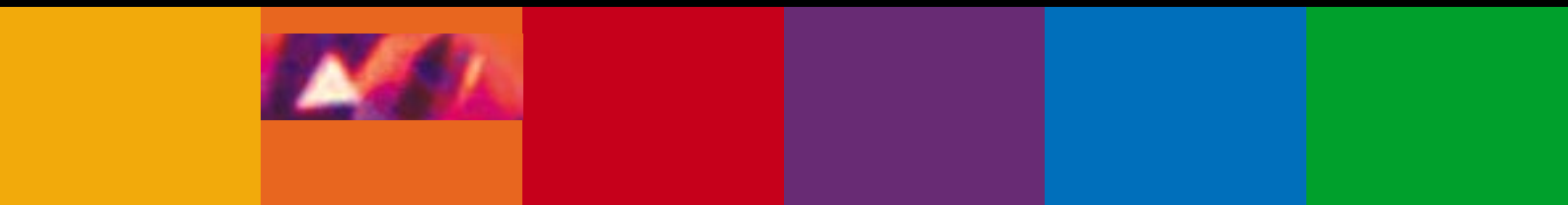
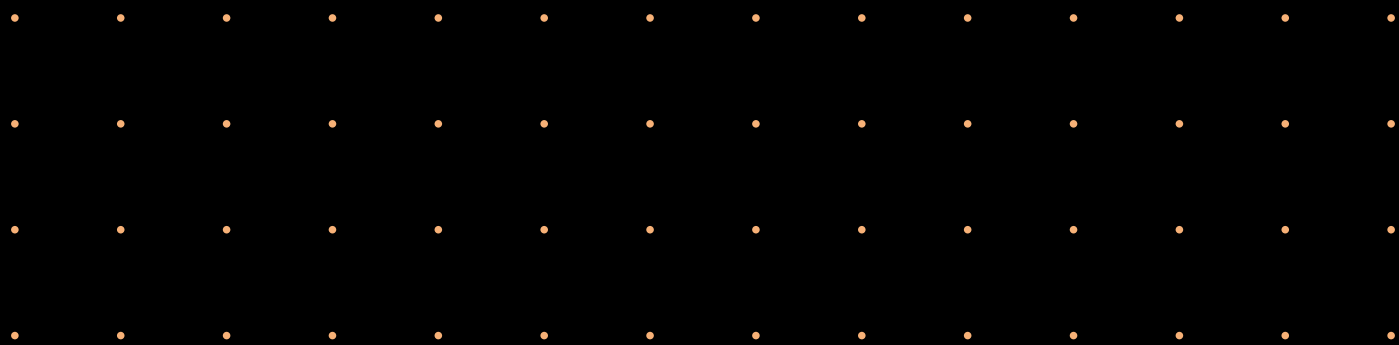
Schooljaar 2002-2003	Basispremie	Aanvullende premie	Totale premie
Primair onderwijs	0,76	0,67	1,43
Voortgezet onderwijs	2,34	1,44	3,78
Schoolbegeleidingsdiensten			2,34
Centrale diensten			*

**) tav de centrale diensten is de premie als volgt vastgesteld. Voor het administratief personeel is de premie gelijk aan de premie voor het VO. Voor het personeel aangesteld op zogenaamde zorgformatie is de premie gelijk aan de premie PO.*

De verwerking van de premie vindt grotendeels automatisch plaats via het CASO-systeem.

PROFESSIONALITEIT

De kwaliteit van het onderwijs staat voorop bij het doorvoeren van veranderingen. Daarom vraagt dit een professionele en flexibele aanpak.

1.3 GEMOEDSBEZWAARDEN

Alle bevoegde gezagsorganen in het PO en VO zijn bij wet verplicht aangesloten bij het PF. Van de verplichte aansluiting kan de Minister van OCenW op verzoek van het bevoegd gezag ontheffing verlenen op grond van bezwaren van godsdienstige of levensbeschouwelijke aard. De ontheffing wordt slechts verleend indien het bevoegd gezag aantoonbaar dat een afdoende andere voorziening is getroffen met betrekking tot de kosten van werkloosheidsuitkeringen of herplaatsingswachtgelden. Het jaarverslag telt 24 van deze ontheffingen.

1.4 ZELFSTANDIG WACHTGELDBELEID

Enkele jaren geleden werd in de reglementen de mogelijkheid opgenomen dat bevoegde gezagsorganen konden opteren voor het zogenaamde zelfstandig wachtgeldbeleid. Dit hield in dat voorgenomen ontslagen niet langer voor de instroomtoets van het Participatiefonds hoefden te worden aangemeld. Daar tegenover stond dat het desbetreffende bevoegd gezag zelf de uitkeringskosten diende te dragen. Aan het fonds hoefde nog slechts de basispremie te worden voldaan.

Momenteel zijn er 119 bevoegde gezagsorganen die deelnemen aan zelfstandig wachtgeldbeleid, waarvan er 104 zijn aangesloten bij de Stichting Beheersing Wachtgeldvolume Gereformeerd Schoolonderwijs.

Mocht toekomstige onderwijswetgeving het aanbieden van zelfstandig wachtgeldbeleid in zijn huidige vorm onmogelijk maken, dan wordt het zelfstandig wachtgeldbeleid alsdan beëindigd en kan het bevoegd gezag vanaf dat moment zijn ontslagmeldingen op basis van ontslagen na de datum van beëindiging van het zelfstandig wachtgeldbeleid voor toetsing aan het Participatiefonds voorleggen. Ook de ontslagen die hebben plaatsgevonden tijdens de periode van deelname aan zelfstandig wachtgeldbeleid kunnen alsnog bij het Participatiefonds gemeld worden. Bij een positieve toets worden de ontslaguitkeringskosten vanaf de datum van beëindiging van het zelfstandig wachtgeldbeleid ten laste van het Participatiefonds gebracht.

1.5 CONTROLE PARTICIPATIEFONDS

Om de werklast voor de bevoegde gezagen en de administratiekantoren te minimaliseren is de controle voor het Participatiefonds zoveel als mogelijk gekoppeld aan de controle van het Vervangingsfonds. Daar waar het niet mogelijk is (bijvoorbeeld bij bijzondere opdrachten) geschiedt de controle separaat. Ook in 2002 zijn er nauwelijks fouten geconstateerd. Per saldo is in 2002 naar aanleiding van de reguliere controle een bedrag van € 12.688,39 gevorderd.

Naast de reguliere controle vindt jaarlijks een steekproefcontrole ten behoeve van de jaarrekening plaats. Deze steekproef omvat 225 scholen. De gehanteerde toetsingsnormen bestaan uit de reglementen Participatiefonds en de bestuursvoorschriften. Zij dienen als basis voor de door de externe accountant vastgestelde controle-, tolerantie-, en materialiteitsnormen (1% voor het Participatiefonds) met een betrouwbaarheid van 95%. Voor de beoordeling is de regressieschattermethode gebruikt. Controle op de premieberekening en -afdracht levert een geschatte maximale fout op van € 261.511, zijnde 0,14% en een geprojecteerde fout van € 179.149, zijnde 0,10%.

2. INSTROOMBEPERKING

2.1 REGLEMENTEN PARTICIPATIEFONDS

In de onderwijswetgeving is vastgelegd dat het Participatiefonds regels kan stellen, ten aanzien van de voorwaarden waaronder een verzoek tot vergoeding van de ontsluitingskosten wordt gehonoreerd. Deze regels worden door het Bestuur van de Stichting Participatiefonds per schooljaar en per onderwijssoort vastgelegd in een reglement.

In het verslagjaar zijn de onderstaande reglementen van toepassing geweest:

- Reglement Participatiefonds voor het Primair Onderwijs voor het schooljaar 2001/2002 en 2002/2003.
- Reglement Participatiefonds voor het Voortgezet Onderwijs voor het schooljaar 2001/2002 en 2002/2003
- Reglement Participatiefonds voor de Expertisecentra voor het schooljaar 2001/2002 en 2002/2003
- Reglement Participatiefonds voor de Schoolbegeleidingsdiensten voor het schooljaar 2001/2002

In de reglementen 2002/2003 is ten opzichte van de reglementen 2001/2002 een wijziging aangebracht m.b.t de inspanningsverplichting.

De wijzigingen hebben betrekking op de invulling van de inspanningsverplichting. Voortaan worden wat betreft de inspanningsverplichting uitsluitend die activiteiten van een bevoegd gezag gevraagd die daadwerkelijk kunnen bijdragen aan het voorkomen van het ontslag, of het voorkomen van instroom in de werkloosheidsregelingen. De inspanningsverplichting bestaat net als vorig schooljaar uit vier categorieën. Er wordt nu per reden van ontslag aangegeven aan welke categorieën moet zijn voldaan. Het vragen van niet relevante acties wordt daardoor voorkomen. Overigens gaat het hierbij om een gedeeltelijke versoepeling van de inspanningsverplichting. Het aantal vereiste categorieën per ontslagreden is gelijk gebleven danwel verminderd. Er is nergens sprake van een aanscherping.

2.2 INSTROOMTOETS

De in het reglement opgenomen instroomtoets is één van de instrumenten die het Participatiefonds inzet om de kosten van de werkloosheidsuitgaven beheersbaar te houden. Bij de instroomtoets ligt de nadruk op het voorkomen van instroom in de werkloosheidsregelingen. Het bestuur van het Participatiefonds richt zich bij de beoordeling van een vergoedingsverzoek op de vraag of het bevoegd gezag in redelijkheid alles in het werk heeft gesteld om het ontslag en de werkloosheid te voorkomen.

Het Participatiefonds heeft de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de zogenaamde instroomtoets opgedragen aan de hoofddirectie CFI, een agentschap van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

2.2.1. AANTALLEN INSTROOMMELDINGEN

In deze paragraaf zijn de tabellen opgenomen met de aantallen instroommeldingen onderverdeeld naar verschillende kenmerken.

ONTSLAGEN UIT VASTE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 7	2	-	1	-	-	3
Artikel 8	1	1	2	1	-	5
Artikel 9	661	115	493	4	-	1273
Artikel 11	-	-	-	-	-	-
Artikel 12	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	664	116	496	5	-	1281

Overzicht 1 geeft het totaal aantal meldingen uit vaste dienst aan dat betrekking heeft op het kalenderjaar 2002.

ONTSLAGEN UIT TIJDELIJKE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 7	6	3	12	-	-	21
Artikel 8	5	2	6	-	-	13
Artikel 9	235	35	532	1	1	804
Artikel 11	-	-	-	-	-	-
Artikel 12	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	246	40	550	1	1	838

Overzicht 2 geeft het totaal aantal meldingen uit tijdelijke dienst aan dat betrekking heeft op het kalenderjaar 2002.

De overzichten 3 en 4 geven de onderverdeling aan van de meldingen die zijn gedaan op basis van artikel 9 van de Reglementen Participatiefonds, ook nu weer onderverdeeld in vaste en tijdelijke dienst.

ONTSLAGEN UIT VASTE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 9a	66	2	39	-	-	107
Artikel 9b	1	-	-	-	-	1
Artikel 9c	8	-	15	-	-	23
Artikel 9d	4	1	3	-	-	8
Artikel 9 e 278	35	102	2	-	417	
Artikel 9f	79	11	57	2	-	149
Artikel 9g	4	-	2	-	-	6
Artikel 9h	36	4	25	-	-	65
Artikel 9i	185	62	250	-	-	497
Artikel 9j	-	-	-	-	-	-
Artikel 9k	-	-	-	-	-	-
TOTAAL	661	115	493	4	-	1273

Overzicht 3

ONTSLAGEN UIT TIJDELIJKE DIENST

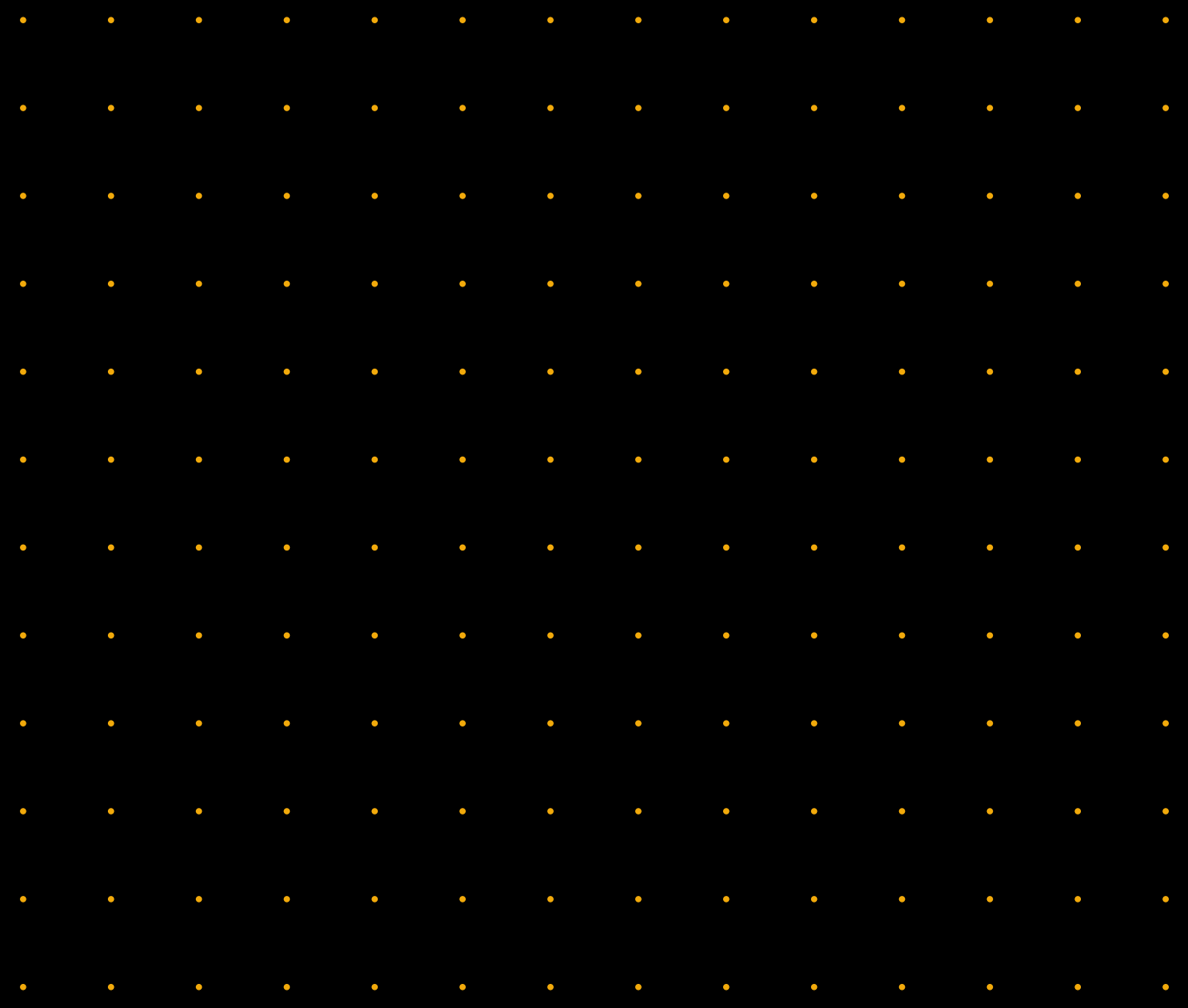
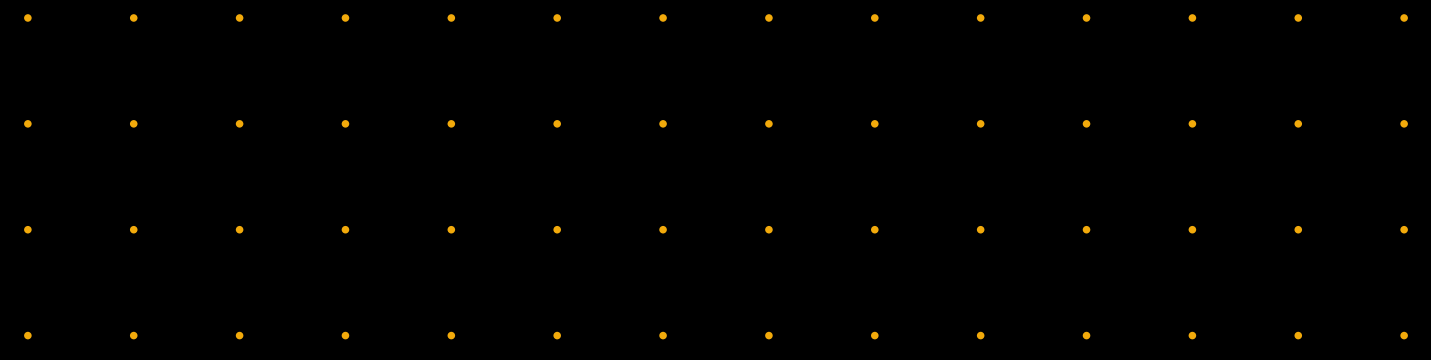
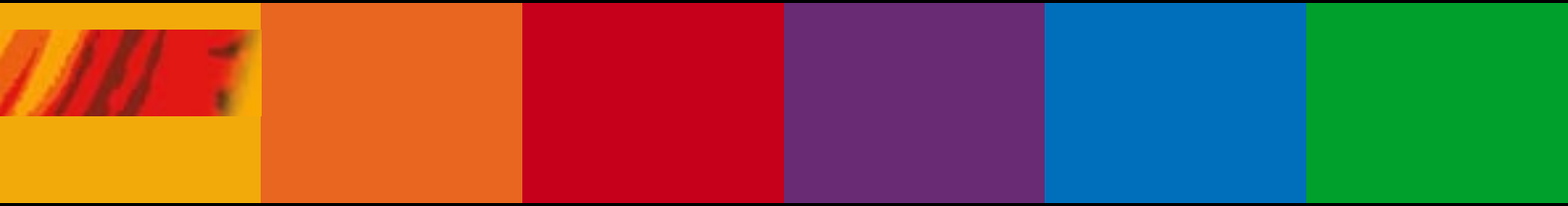
In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Artikel 9a	89	16	226	-	1	332
Artikel 9b	-	-	1	-	-	1
Artikel 9c	3	-	-	-	-	3
Artikel 9d	7	-	3	-	-	10
Artikel 9 e	19	1	14	-	-	34
Artikel 9f	2	2	1	-	-	5
Artikel 9g	1	-	1	-	-	2
Artikel 9h	44	6	65	1	-	116
Artikel 9i	61	10	188	-	-	259
Artikel 9j	6	-	33	-	-	39
Artikel 9k	3	-	-	-	-	3
TOTAAL	235	35	532	1	1	804

Overzicht 4

Aan de kwaliteit van het onderwijs worden hoge eisen gesteld. Daarbij speelt het overbrengen van normen en waarden een belangrijke rol.

De overzichten 5 en 6 geven de status behandeling aan van respectievelijk de ontslagen uit vaste dienst en de ontslagen uit tijdelijke dienst.

VASTE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Totaal	664	116	496	5	-	1281
Kennisgeving	582	108	462	4	-	1156
Vermijdbaar	11	2	9	-	-	22
Ingetrokken	8	1	3	-	-	12
Afgedaan	601	111	474	4	-	1190
In behandeling	30	2	14	1	-	47
Onvolledig	33	3	8	-	-	44
Werkvoorraad	63	5	22	1	-	91

Overzicht 5

TIJDELIJKE DIENST

In aantallen personen

	PO	WEC	VO	WOV	LNV	Totaal
Totaal	246	40	550	1	1	838
Kennisgeving	168	26	452	1	1	648
Vermijdbaar	19	3	54	-	-	76
Ingetrokken	17	-	9	-	-	26
Afgedaan	204	29	515	1	1	750
In behandeling	22	5	32	-	-	59
Onvolledig	20	6	3	-	-	29
Werkvoorraad	42	11	35	-	-	88

Overzicht 6

De overzichten 7 en 8 geven ook de status behandeling aan, maar dan in formatierekeneenheden of uren.

VASTE DIENST

In fre's/uren

	PO	WEC	VO	WOV	LNV
	(fre's)	(fre's)	(uren)	(uren)	(uren)
Totaal	81492	13766	13311,32	155,52	-
Kennisgeving	73561	13207	12436,74	83,52	-
Vermijdbaar	1132	232	233,22	-	-
Ingetrokken	908	-	58,47	-	-
Afgedaan	75601	13439	12728,43	83,52	-
In behandeling	2611	17	3972	72	-
Onvolledig	3280	310	185,69	-	-
Werkvoorraad	5891	327	582,89	2	-

Overzicht 7

TIJDELIJKE DIENST

In fre's/uren

	PO	WEC	VO	WOV	LNV
	(fre's)	(fre's)	(uren)	(uren)	(uren)
Totaal	21235	4464	11036,54	22,12	10,92
Kennisgeving	15787	3293	9269,84	22,12	10,92
Vermijdbaar	1416	188	872,52	-	-
Ingetrokken	1363	-	104,65	-	-
Afgedaan	18566	3481	10247,01	22,12	10,92
In behandeling	1306	474	761,22	-	-
Onvolledig	1363	509	28,31	-	-
Werkvoorraad	2669	983	789,53	-	-

Overzicht 8

3. UITSTROOMBEVORDERING

Het arbeidsmarktbeleid van het Participatiefonds bestaat uit de activering van wachtgelders en het beleid gericht op opheffen van fricties op de arbeidsmarkt. Beleid gericht op het opheffen van fricties op de arbeidsmarkt wordt toegelicht in hoofdstuk 4.

3.1 ACTIVERINGSBELEID

Het Participatiefonds heeft een aanpak ontwikkeld die erop is gericht wachtgelders te activeren zo snel mogelijk weer aan de slag te gaan. Loyalis (tot 1 januari 2002 Abp Reïntegratie) voert dat beleid uit in opdracht van het Participatiefonds. Het vroegste aangrijpingspunt wordt gevormd door de voormelding van een concreet zich aandienend ontslag. Op dat moment worden al activiteiten opgezet met de potentiële wachtgelder. Ook richt het activeringsbeleid zich op diegenen die (desondanks) toch nieuw in de uitkeringsregeling stromen. Het sluitstuk van het activeringsbeleid wordt gevormd door activiteiten ten behoeve van diegenen die langdurig wachtgeld ontvangen.

Ondersteunend aan het activeringsbeleid biedt het Participatiefonds de mogelijkheid om voor niet direct bemiddelbare wachtgelders en moeilijk bemiddelbare wachtgelders uit de bovenstaande doelgroepen aanbodversterkende trajecten in te zetten, zoals trainingen, cursussen e.d.

3.2 ACTIVERINGSBELEID IN HET VERSLAGJAAR

De instroom en uitstroom van deelnemers activeringsbeleid in 2002 is ten opzichte van 2001 fors toegenomen (respectievelijk 21% en 33%), waardoor het bestand licht is gedaald (2,4%). De verklaring voor deze ontwikkeling is het grote aantal deelnemers dat instroomt op basis van een uitkeringsaanvraag maar vanwege het snel weer vinden van werk, uitstroomt. Dit effect is toe te schrijven aan de invoering van de WW per 1-1-2001 in combinatie met de structuurwijziging in de sociale zekerheid per 1-1-2002 door de SUWI-wetgeving.

Voorheen werd het activeringsbeleid ingezet op het moment dat er sprake was van het toekennen van een uitkering. Door de SUWI is die informatiebron "opgedroogd" en wordt een veel grotere groep (al diegenen die een uitkering aanvragen) in eerste instantie in aanmerking gebracht voor het activeringsbeleid.

Het aantal deelnemers via de voormelding is met 2628 hoger dan vorig jaar, toen het er 1803 waren. Deze hogere aantallen zijn te verklaren omdat met elke cliënt die een uitkering aanvraagt reïntegratie wordt gestart, terwijl dat voorheen pas na toekenning recht op uitkering gebeurde.

De uitstroom van deelnemers is met 33% toegenomen ten opzichte van 2001. Verklaring hiervoor is de hoge uitstroom van de WW-populatie. Daarnaast kent ook de BWOO-populatie nog steeds een substantiële uitstroom. 29% van de uitstroom wordt door deze populatie gerealiseerd.

Het aantal geregistreerde plaatsingen daalt zowel absoluut als relatief afgemeten aan het deelnemersbestand.

Het aandeel van plaatsingen uit fase 2 t/m 4 is ongeveer gelijk gebleven: fase 2 circa 14%, fase 3, 6% en fase 4 circa 3%.

4. PERSONEELSBELEID EN MOBILITEITBEVORDERING

Het Participatiefonds ondersteunt het onderwijspersoneelsbeleid teneinde de omvang van de wachtgelduitgaven terug te dringen. De verantwoordelijkheid voor het te voeren personeels- en mobiliteitbeleid berust bij de bevoegde gezagsorganen van de onderwijsinstellingen. Personeels- en mobiliteitbeleid is van essentieel belang voor het:

- bevorderen van de kwaliteit van het onderwijs;
- bijdragen aan het persoonlijk welbevinden van leerkrachten;
- voorkomen van ontslagen en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

Tegen deze achtergrond en afgaande op de behoefte van instellingen, zoals die blijkt uit onderzoek en uit werkcontacten, kiest het Participatiefonds voor een aanpak van praktische ondersteuning. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de verschillende activiteiten die het Participatiefonds in dat kader verricht nader toegelicht.

4.1. REGIOADVISEURS

Voor de Stichting Participatiefonds zijn in samenwerking met de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs 18 regioadviseurs werkzaam. Op hoofdlijnen zien de werkzaamheden van de regioadviseurs er als volgt uit:

- Het geven van voorlichting op schoolniveau en/of bestuursniveau c.q. samenwerkingsverbanden;
- Het adviseren en sturen bij het opzetten van personeelsbeleid onder andere aan de hand van voorbeelden uit de praktijk;
- Het informeren over diverse instrumenten, subsidies en handboeken;
- Het bieden van ondersteuning bij het opzetten van regionale netwerken/samenwerkingsverbanden op het gebied van mobiliteit.

Tabel: Aantal bezoeken van regioadviseurs naar soort bezochte instelling in 2002.

Totaal 2002		
	Aantal	%
<i>Scholen of besturen</i>		
Convenantschool	1615	53%
Convenantschool/HVS-project Vf	47	2%
HVS-project Vf	53	2%
Overige scholen/besturen	995	33%
Overig		
Zorgverleners e.d.	239	8%
Algemene voorlichting	85	3%
Totaal	3034	100%

Inclusief telefonische consulten van ten minste 15 minuten.

Bij bovenstaande bezoeken en telefonische consulten komen zowel onderwerpen van het Participatiefonds als onderwerpen van de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs aan de orde. Een duidelijk onderscheid is niet altijd te maken omdat bij het bespreken van onderwerpen als ziekteverzuimbeleid en Arbo-beleid vaak ook aspecten van personeelsbeleid aan de orde komen, andersom is dit natuurlijk ook het geval. In 2002 heeft de uitvoering van convenanten voor de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs een belangrijke rol gespeeld bij het adviseren van de scholen. Dit verklaart het grote aantal bezoeken aan de convenant scholen. Uiteraard zijn er ook bezoeken, waarbij louter en expliciet onderwerpen van het Participatiefonds aan de orde zijn geweest.

4.2 OPHEFFEN VAN FRICTIES: DE ONDERWIJSVACATUREBANK

Het Participatiefonds biedt alle scholen in het Primair en Voortgezet de mogelijkheid om via internet hun vacatures kosteloos te plaatsen op de Onderwijsvacaturebank. Daarnaast kan het onderwijspersoneel zijn of haar CV op deze vacaturebank plaatsen.

In 2002 is met name het onderdeel betreffende de CV's verbeterd. Zo is het overzicht aan CV's duidelijker geworden en is er een einddatum bij het plaatsen van een CV toegevoegd. Tenslotte is het eenvoudiger gemaakt voor besturen om voor alle onder hun bestuur vallende scholen vacatures te plaatsen.

In het kader van de promotie van de Onderwijsvacaturebank zijn advertenties in diverse vakbladen geplaatst. Tevens is een speciale nieuwsbrief naar alle scholen en besturen verzonden.

Met het CWI (Centrum voor Werk en Inkomen) zijn een aantal verkennende gesprekken gevoerd over de mogelijkheden om te komen tot een vorm van samenwerking tussen de Onderwijsvacaturebank en de vacaturebank van het CWI.

De belangstelling en effectiviteit van de vacaturebank is wederom toegenomen. In 2002 zijn in totaal 6537 vacatures aangemeld (6297 in 2001, 5210 in 2000 en 3776 in 1999). Hiervan zijn minstens 852 vacatures via de Onderwijsvacaturebank vervuld (514 in 2001, 309 in 2000 en 87 in 1999). Gemiddeld zijn er in 2002 per dag 813 bezoeken geregistreerd tegen 476 bezoeken in 2001.

4.3 KOMPAS

Met KOMPAS beschikt het Participatiefonds over een instrument dat schoolbesturen in het Primair Onderwijs handreikingen biedt om het mobiliteitsbeleid verder vorm te geven. KOMPAS biedt mogelijkheden om de functioneringsgesprekken (beter) te structureren door expliciet in te gaan op zowel aanwezige en gewenste competenties als op scholing- en mobiliteitswensen. KOMPAS bestaat uit een CD-ROM, een technische handleiding voor de beheerder, een gebruikershandleiding voor het bestuur en gebruikershandleidingen voor de scholen.

Om de implementatie van KOMPAS bij het onderwijsveld te bevorderen zijn in 2002 een vijftal workshops gehouden voor besturen en bovenscholings managers in het PO. In de workshops is onder meer ingegaan op het belang van mobiliteit. Vanzelfsprekend is ook een uitgebreide toelichting op het instrument gegeven en hebben deelnemers zelf het instrument op een computer kunnen testen. In totaal hebben ruim 100 personen deze workshops bijgewoond.

4.4 CLIËNTENPLATFORM

In 1999 heeft het bestuur van de Stichting Participatiefonds besloten tot het instellen van een cliëntenplatform voor PO en een cliëntenplatform voor VO. Het doel van dit platform is het verkleinen van de afstand van de stichtingen tot het onderwijsveld. Het cliëntenplatform vervult de taak van klankbord en denktank. In het cliëntenplatform zijn vertegenwoordigers uit de diverse geledingen van het scholenveld (bestuur, leiding, onderwijzend personeel, onderwijsondersteunend personeel en MR) opgenomen.

Gedurende de verslagperiode is het cliëntenplatform vier maal bij elkaar geweest.

5. COMMUNICATIE

5.1 INTERNETSITE

Onder het adres www.vfpf.nl wordt door de Stichting Participatiefonds in samenwerking met de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs een Internetsite beheerd. Via deze site wordt het onderwijsveld geïnformeerd over de activiteiten van het Participatiefonds. In het jaar 2002 zijn er regelmatig kleinere aanpassingen uitgevoerd om de site actueel te houden.

5.2 RJENTREE

Het blad Rjentree is een gezamenlijke uitgave van de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs en de Stichting Participatiefonds. Regelmatig publiceert het Participatiefonds in Rjentree over de belangrijkste ontwikkelingen op het beleidsterrein van het fonds en over ontwikkelingen in de externe omgeving van het fonds. In de verslagperiode zijn vijf edities verschenen. Scholen, bevoegde gezagsorganen en relaties van de stichting krijgen het blad gratis toegezonden.

5.3 VERKOOP PRODUCTEN

Door het Participatiefonds worden diverse producten aan het onderwijsveld aangeboden. Doel hiervan is om scholen handvatten te geven bij het personeels- en mobiliteitsbeleid. Hieronder staat een overzicht van de meest verkochte producten in 2002.

Quick Scan Personeelsmanagement PO	197 exemplaren
Quick Scan Personeelsmanagement VO	100 exemplaren
Handleiding Personele Mobiliteit	53 exemplaren
KOMPAS	244 exemplaren
werkmap Personele Mobiliteit PO	41 exemplaren
werkmap Personele Mobiliteit VO	24 exemplaren

5.4 REEKS VF/PF

Met ingang van 2002 worden publicaties van rapporten en onderzoeken die door de Stichting Participatiefonds en/of de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs worden uitgevoerd, gepubliceerd in de 'Reeks Vf/Pf'. In 2002 zijn de eerste zeven rapporten/onderzoeken in deze reeks verschenen.

5.5 HELPDESK DIENSTEN VF/PF

Bij de helpdesk van Diensten Vf/Pf kan men algemene informatie over de producten en diensten van de stichting krijgen. In 2002 is een start gemaakt met de verdere professionalisering van deze helpdesk. Deze verdere professionalisering heeft tot doel om de dienstverlening aan het onderwijsveld nog verder te verbeteren en een deel van de vragen die nu doorgeleid worden naar de regioadviseurs bij de helpdesk af te handelen.

Hoe is het gesteld met de normen en waarden in onze maatschappij? Scholen besteden hier veel **aandacht** aan.

NORMEN EN
WAARDEN

6. BEZWAAR EN BEROEP

De stichting valt als bestuursorgaan onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen besluiten van de stichting staat bezwaar en beroep open conform de Hoofdstukken 6, 7 en 8 Awb.

Als een bevoegd gezag het niet eens is met een beslissing van de stichting, dan is het mogelijk om binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing bezwaar aan te tekenen bij het bestuur. Het gaat daarbij vooral om beslissingen ter uitvoering van de Reglementen Participatiefonds. Het bevoegd gezag wordt vervolgens, indien gewenst, in de gelegenheid gesteld het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten. Binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift neemt het bestuur een beslissing. Het bestuur heeft de mogelijkheid om de beslistermijn met vier weken te verlengen. De beslissing kan een volledige of gedeeltelijke toekenning, danwel een afwijzing van het gevraagde inhouden.

Is het bevoegd gezag het met deze uitspraak opnieuw niet eens, dan kan binnen een termijn van zes weken beroep ingesteld worden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

6.1 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN

Het bestuur van de stichting heeft een commissie ingesteld die namens het bestuur de ingediende bezwaarschriften behandelt. De commissie is samengesteld uit vier bestuursleden van de stichting. Voor ieder bestuurslid is een vaste plaatsvervanger aangewezen.

Op 31 december 2002 is de bezwaarschriftencommissie als volgt samengesteld:

voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

A.J.F. Duif
Mr H.K. Evers
C. Oderkerk
P.A. Taapke RA

plaatsvervangende leden:

A.A. Rolvink
J.S. Duijnhouwer
J.T.M. Eerden
Drs. C.M. Geuze

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de bezwaarschriftencommissie niet gewijzigd. De bezwaarschriftencommissie is 11 keer in vergadering bijeengekomen.

6.2 DE BEZWAARSCHRIFTEN

6.2.1 AANTALLEN

Gedurende de verslagperiode zijn 86 bezwaarschriften bij het bestuur ingediend. Een daling van ruim 60% ten opzichte van het verslagjaar 2001. Een bezwaarschrift kan betrekking hebben op meerdere ontslagmeldingen. Er hebben in totaal 57 hoorzittingen plaatsgevonden. Per hoorzitting kunnen meerdere bezwaarschriften worden behandeld.

De bezwaarschriften zijn voor 52% afkomstig uit het Primair Onderwijs, voor 42% uit het Voortgezet Onderwijs, voor 2% van de Expertisecentra en voor 4% van schoolbegeleidingsdiensten.

Jaar	Ingediende bezwaarschriften
1996	127
1997	167
1998	239
1999	169
2000	262
2001	224
2002	86

De in 2001 geconstateerde daling zet zich in 2002 versterkt voort.

6.2.2. FREQUENTIE

Wanneer uitgegaan wordt van de ontvangstdatum van de bezwaarschriften ontstaat over het jaar 2002 het volgende beeld.

Maand	Ingediende bezwaarschriften
Januari	6
Februari	8
Maart	4
April	11
Mei	3
Juni	4
Juli	5
Augustus	2
September	9
Oktober	10
November	11
December	13
Totaal	86

De meeste ontslagmeldingen vinden kort voor augustus plaats. In de laatste maanden van het jaar worden dan de beslissingen genomen waartegen vervolgens bezwaar wordt gemaakt.

6.2.3 ONDERWERPEN

Bij de bezwaarschriften gericht tegen de toepassing van het Reglement Participatiefonds is de volgende verdeling naar onderwerp te maken.

47	bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van een beslissing van het Participatiefonds op grond van artikel 9 van het Reglement. Daarbij is de volgende onderverdeling te maken: ongeschiktheid voor het vervullen van de functie en ongeschiktheid voor het onderwijs (16), ontslag op grond denominatie (1), ontslag op grond van arbeidsongeschiktheid (19), ontbinding van een arbeidsovereenkomst op grond van een uitspraak van de kantonrechter dan wel een uitspraak van de commissie van beroep (2), ontslag op andere gronden (6), ontslag op eigen verzoek (3).	3	bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van de vaststelling door het Participatiefonds dat een bevoegd gezag niet (tijdig) heeft gereageerd op het verzoek om het ontslag te melden.
17	bezwaarschriften zijn ingediend tegen de beslissing van het Participatiefonds dat het bevoegd gezag niet heeft voldaan aan de inspanningsverplichting zoals genoemd in artikel 4 van het Reglement.	1	bezwaarschrift is ingediend naar aanleiding van de afwijzing van een vergoedingsverzoek door het Participatiefonds op grond van onvoldoende formatieve daling bij het betreffende bevoegd gezag. Het gaat hierbij om artikel 7 van het Reglement.
7	bezwaarschriften zijn ingediend tegen beslissingen waarbij het Participatiefonds ontslagen niet als onvermijdbaar kon toetsen omdat het bevoegd gezag na een verzoek daartoe door het fonds verzuimt had de noodzakelijke informatie aan het Participatiefonds toe te zenden. In de bezwaarschriftprocedure kan de desbetreffende informatie alsnog in de beoordeling worden meegenomen.	1	bezwaarschrift heeft betrekking op beslissingen van het Participatiefonds waarbij is vastgesteld dat een vergoedingsverzoek moet worden afgewezen wegens het ontbreken van onderwijskundige redenen voor het ontslag als bedoeld in artikel 8 van het Reglement.
- Van de overige 10 bezwaarschriften is het onderwerp niet geregistreerd. Bijvoorbeeld omdat een bezwaarschrift niet nader is gemotiveerd of op grond van vormgebreken niet ontvankelijk is verklaard.

Resultaten van de 86 in 2002 ingediende bezwaarschriften

Aantal	Resultaat
3	Beslissingen zijn herzien waardoor aan het bezwaar geheel of gedeeltelijk tegemoet is gekomen, het bezwaarschrift is vervolgens door het bevoegd gezag ingetrokken. In deze categorie vallen ook de drie bezwaarschriften in het kader van de Stimulans personele mobiliteit;
50	Bezwaarschriften zijn gegrond verklaard;
18	Bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard;
3	Bezwaarschriften zijn op grond van termijnoverschrijding, danwel wegens het ontbreken van een motivering, danwel wegens het ontbreken van een machtiging, niet ontvankelijk verklaard;
4	Bezwaarschriften zijn ingetrokken, zonder dat er door het Participatiefonds op het bezwaar is beslist;
8	Bezwaarschriften waren per 30 april 2003 nog in behandeling.

In bezwaar komen bevoegde gezagsorganen vaak uiteindelijk toch nog met de eerder door het Participatiefonds opgevraagde en niet verkregen informatie. Uit die informatie blijkt vervolgens dat er wel aan de vereisten van de instroomtoets is voldaan. Dit verklaart het relatief hoge aantal gegrond verklaarde bezwaarschriften.

6.3 DE BEROEPSCHRIFTEN

Gedurende de verslagperiode is in totaal door 9 bevoegde gezagsorganen beroep aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen een beslissing op bezwaar van het Participatiefonds.

In 2002 heeft de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State in totaal 16 uitspraken gedaan in beroepszaken ingesteld tegen het Participatiefonds. Van de 16 uitspraken ging het in 13 gevallen om een ongegrond verklaring van het ingestelde beroep. In 2 gevallen ging het om een gegrond verklaring en in 1 geval is het beroep op formele gronden niet-ontvankelijk verklaard.

6.4 INTERN KLACHTRECHT

In 1999 heeft het bestuur in aanvulling op het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht een klachtenreglement vastgesteld. Iedereen heeft het recht om bij het Participatiefonds een klacht in te dienen als hij of zij ontevreden is over de manier waarop hij of zij door het fonds - of door een medewerker die onder de verantwoordelijkheid van het fonds werkzaam is - wordt bejegend.

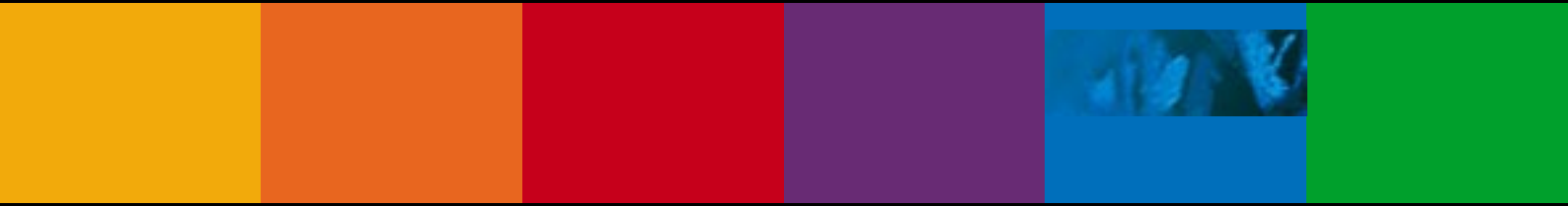
In het klachtenreglement is onder andere bepaald dat ingediende schriftelijke klachten worden geregistreerd en jaarlijks gepubliceerd. Daarnaast wordt de werking van de klachtenregeling in de praktijk door het bestuur periodiek geëvalueerd.

Gedurende het verslagjaar hebben zich geen klachten in de zin van het klachtenreglement voorgedaan. Publicatie en evaluatie zijn over 2002 dan ook nog niet aan de orde.

Het personeelstekort in het onderwijs onderstreept de noodzakelijke aandacht voor personeelszorg.

AANDACHT

7. HET ALGEMEEN BESTUUR, HET DAGELIJKS BESTUUR EN DE (INTERNE) ORGANISATIE

De stichting heeft een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit zestien personen alsmede een onafhankelijk voorzitter, welke geen bestuurder in de zin der wet is. Door het Algemeen Bestuur worden twee vice-voorzitters benoemd.

Acht personen worden benoemd door de Centrales van Overheids- en Onderwijspersoneel welke zijn vertegenwoordigd in de Sector Commissie Onderwijs, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door het Ambtenarencentrum (AC);
- twee bestuursleden door de Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP);
- twee bestuursleden door de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel (CCOOP);
- twee bestuursleden door de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen (CMHF).

Acht personen worden benoemd door de Centrales welke zijn vertegenwoordigd in de Commissie Besturenorganisaties, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door de Algemene Bijzondere Centrale (ABC);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs (Besturenraad);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenorganisaties van Katholieke Onderwijsinstellingen (VBKO);
- twee bestuursleden door de Vereniging van Openbare en Algemeen Toegankelijk Scholen (VOS/ABB).

7.1 SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR

Op 31 december 2002 was het Algemeen Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

(AC)
Y. Raaijmakers
A.J.F. Duif
(ABC)
Mr S.J. Steen
C. Oderkerk
(ACOP)
A.A. Rolvink
Mr T.A.M. van de Pas
(Besturenraad)
P.A. Taapke RA
Drs C.M. Geuze
(CCOOP)
J.S. Duijnhouwer
J.W. Prins
(VBKO)
J.T.M. Eerden
G.A.C. Egelmeers
(CMHF)
Mr H.K. Evers
C.B.D. Smit
(VOS/ABB)
Mr N.Ph. Geelkerken
Mr A.G. Wever

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Algemeen Bestuur niet gewijzigd.

Het Algemeen Bestuur is 9 keer in vergadering bijegekomen.

7.2 SAMENSTELLING DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de onafhankelijke voorzitter, de beide vice-voorzitters en twee door het Algemeen Bestuur aan te wijzen leden. Op 31 december 2002 was het Dagelijks Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

Dr G.J. van der Top

leden:

J.T.M. Eerden

Mr H.K. Evers

A.A. Rolvink

Mr N.Ph. Geelkerken

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Dagelijks Bestuur gewijzigd. Per 4 juli 2002 heeft de heer H.K. Evers het lidmaatschap van het dagelijks bestuur van de heer J.S. Duijnhouwer overgenomen.

Het Dagelijks Bestuur is 3 keer in vergadering bijegekomen.

7.3 SAMENSTELLING INTERNE ORGANISATIE

Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur worden in hun werkzaamheden ondersteund door de medewerkers van het bestuursbureau Participatiefonds. Het bestuursbureau is gevestigd in Rotterdam. De taken van het bestuursbureau zijn gelegen in de beleidsvoorbereiding ten behoeve van het bestuur en in het aansturen van de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid.

Gedurende de verslagperiode waren 12 personen werkzaam bij het bestuursbureau, waaronder directeur en adjunct-directeur, een zestal (senior)beleidsmedewerkers en secretariële ondersteuning.

Het bestuursbureau verzorgt de aansturing van een drietal uitvoeringsorganisaties waarvan er twee in Heerlen en een in Zoetermeer is gevestigd.

De uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Zoetermeer is belast met de uitvoering van de reglementen Participatiefonds en de instroomtoets. Er werken 14 personen.

Diensten Vf/Pf is de tweede uitvoeringsorganisatie. Deze organisatie is belast met activiteiten op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Er werken 38 personen.

De uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Heerlen is de derde uitvoeringsorganisatie en deze is belast met de premie-inning.

De uitvoeringsorganisaties zijn zelfstandige aanspreekpunten voor bevoegde gezagsorganen. Alle drie kennen ze een telefonische helpdesk. Het bestuursbureau onderhoudt nauwe contacten met de uitvoeringsorganisaties.

8. ADRESSEN

Stichting Participatiefonds voor het Onderwijs (bestuur en bestuursbureau)

Blaak 22

3011 TA Rotterdam

telefoon: 010 - 217 76 40

telefax: 010 - 214 13 58

Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Zoetermeer (instroomtoets)

Postbus 870

2700 AW Zoetermeer

telefoon: 079 - 323 24 20

telefax: 079 - 323 38 54

Uitvoeringsorganisatie Participatiefonds Heerlen (heffing wachtgeldpremies)

Postbus 4839

6401 JM Heerlen

telefoon: 045 - 579 81 03

telefax: 045 - 579 34 82

Diensten Vf/Pf (informatie en ondersteuning op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim en bedrijfsgezondheidszorg)

Postbus 4839

6401 JM Heerlen

telefoon: 045 - 579 81 07

telefax: 045 - 579 23 32

